

Muistotilaisuus ja seppeleenlasku Marskin patsaalla Vehmainen 4.6.2010

Puhe Kari Neilimo, vuorineuvos

Arvoisat muistotilaisuuden juhlavieraat Hyvät naiset ja herrat,

”Teitä oli kourallinen huonosti aseistettuja miehiä, jotka pelkäämättä vihollista aloititte vapaustaistelun Pohjanmaalla ja Karjalassa. Päämäärä on nyt saavutettu. Maamme on vapaa. Lapin tuntureilta, Ahvenanmaan luodoilta aina Siestarjokeen saakka liehuu leijonalippu.”

Näin puhui kenraali Mannerheim 12.000 miehen joukolleen Helsingissä 16.5.1918 vapaussodan päättymisen juhlaparaatissa. Vapaussota, joka sodan loppuvaiheissa muodostui yhä selvemmin katkeraksi kansalaissodaksi, oli saatu päätökseen kovin uhrein ja uhrauksin. Oli mahdollista alkaa rakentaa itsenäistä Suomea omin voimin ja omien näkemysten sekä tavoitteiden mukaisesti, nykykielellä omia visioita toteuttamaan pyrkien. Suomen onni tulisi nyt olemaan suomalaisten omissa käsissä. Maalis-huhtikuun vaihteessa tuona samana vuonna 1918, kenraali Mannerheim oli tällä paikalla seurannut johtamaansa Tampereen taistelua, jonka voittaminen oli jääkäri-talonpoikaisarmeijalle oli tärkeää. Tällä voitolla tuli sittemmin olemaan suuri merkitys koko nykyisen Suomen Tasavallan synnylle ja sen myöhemmälle kehityksen urille. Tuosta ajasta on nyt kulunut 92 vuotta.

Vajaa puoli vuotta aikaisemmin oli suuresta tuntemattomuudesta Venäjältä, tsaarin armeijan upseeristosta, ilmestynyt Suomeen suomenruotsalainen kenraaliluutnantti Mannerheim johtamaan maamme itsenäisyystaistelua. Kirjailija Juhani Aho kuvasikin tilannetta osuvasti todetessaan, että ” kun tämä sota puhkesi, niin tarvittiin kuitenkin välttämättä sen johtajakin. Ja ylipäällikkö putosi kuin pilvistä, tuli sieltä, mistä häntä kaikkein vähiten osattiin odottaa – Venäjän rintamalta.”

Carl Gustaf Emil Mannerheim, valkoinen kenraali, sotamarsalkka, valtionhoitaja, talvi- ja jatkosotiemme ylipäällikkö, Suomen tasavallan presidentti, Mannerheimin Lastensuojeluliiton liikkeelle paneva voima, Suomen Punaisen Ristin pitkäaikainen puheenjohtaja, kansainvälinen, hieman etäinen aristokraatti, suurriistan metsästäjä ja lastensuojelutyön uranuurtaja, on monissa tutkimuksissa todettu tunnetuimmaksi tai arvostetuimmaksi suomalaiseksi. Hän on omalla toiminnallaan piirtänyt pysyvät jäljet

koko itsenäisen Suomen historiaan ja ollut usein ratkaisevasti vaikuttamassa, johtamassa ja toteuttamassa niitä valintoja ja toimenpiteitä, joilla isänmaatamme Suomea on rakennettu vuosikymmenten aikana tällaiseksi demokraattiseksi hyvinvointi-Suomeksi, millainen se nyt on, yhdeksi maailman parhaista maista elää, ja parhaaksi meille suomalaisille.

Tänä päivänä 4.6.2010 vietämme Puolustusvoimain lippujuhlapäivää, joksi on valittu Suomen Marsalkka Carl Gustaf Emil Mannerheimin syntymäpäivä hänen elämäntyötään kunnioittaen. Hän syntyi Louhisaaren kartanossa 4.6.1867 ja kuoli Sveitsissä 28.1.1951. Tietyllä tavalla ajatellen Marsalkka Mannerheimin elämäntyö alkoi Suomessa 28.1.1918, tammisunnuntain vastaisena yönä, jolloin suomalaiset hänen johdollaan alkoivat riisua venäläistä sotaväkeä aseista Pohjanmaalla ja se päättyi. samoin tammisunnuntain vastaisena yönä 1951. Suuren suomalaisen elämänsä kierron ympyrä oli näin sulkeutunut. Se sisään jäi merkittävä ja tärkeä osa itsenäisen Suomen historiaa, jota itse luomassa hyvin keskeisissä asemissa Carl Gustaf Emil Mannerheim oli itsenäisyytemme ensi vuosikymmenten aikana, myöhemmin sotiemme vuosien ylipäällikkönä sekä viimein kansakuntamme toisen maailmansodan päättyessä rauhaan johtaneena tasavallan presidenttinä.

Vaikka Marsalkka Mannerheimin elämänura on ollut monipolvinen ja moni-ilmeinen, ja meihin kaikkiin yhä vieläkin välillisesti vaikuttava, ei liene väärin todeta, että Suomen kansa tuntee hänet ensisijaisesti talvi- ja jatkosodan ylipäällikkönä ja arvostaa hänen toimintaansa isänmaan hyväksi nimenomaan tämän vaativan tehtävän näkökulmasta. Ylipäällikkönä hän johti toisen maailmansodan itsenäisyystaistelujamme, joiden vaikeissa ja uhreja vaativissa olosuhteissa pieni kansamme säilytti itsenäisyytensä ja saavutti ylivoimaista vihollista vastaan historiallisen torjuntavoiton. Sen ilmentymänä siniristilippu liehuu saloissa tänäkin juhlapäivänä.

Jäähyväisysvetoomuksessaan 31.12.1944 Suomen Marsalkka Mannerheim lausui joukoilleen seuraavat unohtumattomat sanat, joilla hän siirsi katseen sotavuosisista tulevaisuuteen: ” Eteemme nousevat välirauhan ja sodanjälkeisen ajan monet pulmat. Vaikeudet saattavat tuntua voittamattomilta, mutta nyt jos koskaan on meidän suomalaisten osoitettava niitä ominaisuuksiamme, jotka viime vuosina ovat olleet voimamme: yksimielisyyttä ja itsehillintää. Jännittämällä kaikki voimamme vankkumattomaan ja epäitsekäaseen työhön voimme selviytyä ajan myrskyistä ja turvata itsenäisen valtakuntamme olemassaolon ja tulevaisuuden. Toivotan teille kaikille sitä onnea ja menestystä, joka versoo vapaan isänmaan kamarasta.”
Ylipäällikkö ja

Tasavallan Presidentti halusi kääntää suomalaisten katseet rauhaan ja tulevaisuuteen sekä rohkaista kansalaisia työhön paremman tulevaisuuden puolesta. Vanha sotilas oli johtamassa joukkojaan rauhan töihin ja tehtäviin. Mannerheim ei ihailut sotaa. Hän, jos kuka, tunsu sotilaana sen varjopuolet.

Eduskunnan puhemies K.A. Fagerholm piti Suomen Marsalkka Mannerheimin siunaustilaisuudessa 4. 2.1951 koskettavan puheen, jossa hän syvästi kunnioitti Mannerheimin toimintaa vuoden 1918 tapahtumien jälkeisinä vuosina ja vuosikymmeninä. Näin K.A. Fagerholm lausui: ” Syviä olivat yhteiskuntaamme isketyt haavat ja katkeruus. Hiekalle rakennetulta näytti riippumattomuutemme. Tarvittiin vuosikymmeniä ennen kuin kuilujen yli oli rakennettu sillat, vastakohtat olivat tasoittuneet ja haavat arpeutuneet. Ihme tapahtui. Pirstoutuneesta kansakunnasta kehittyi suurissa elinkysymyksissään yhtenäinen ja yksimielisyydessään väkevä. Mannerheim kuului niihin, jotka selvimmin tajusivat tuossa piilevän kansamme tulevaisuuden takeen ja hän ponnisti voimansa sovinnon ja yhteisymmärryksen hengen luomiseksi.”

Hyvät muistojuhlan vieraat!

Suomen Kuvalehti julisti vuosituhannen vaihtumista lukijäänestyksellä erikoisnumerossaan 1.1.2000. Tuolloin päättyneen vuosisadan, 1900-luvun, ” Vuosisadan suomalainen ” – äänestyksen ylivoimainen voittaja oli marsalkka Mannerheim. Monien perustelujen joukossa oli tämä: ” Ilman häntä ei olisi itsenäistä Suomea. ” Voiko hänen ansioitaan isänmaamme historiassa paremmin kuvata? ”

Kunnioittakaamme Suomen Marsalkka Carl Gustaf Emil Mannerheimin muistoa ja elämäntyötä! Liehukoon siniristilippumme itsenäisen Suomen kunniaksi tänä marsalkka Mannerheimin syntymäpäivänä ja puolustusvoimiemme lippujuhlapäivänä!